

det Rentetab, Island har lidt ved Realisationen af det kongelige Fordegs, forlader man atter den opstillede Grundsetning, at betragte Godserne, som om de endnu vare usolgte. Men der er derhos ikke den mindste Grund til at betragte de i Statskassen for de omhandlede Eiendomme indbetalte Kjøbesummer hverken i det Hele eller for en Deel som en speciel islandsk Fond, hvorfra Renten skulde oplægges, og det vilde ogsaa i og for sig være den haandgribeligste Modsigelse af de for de islandske Godser substituerede Kapitaler at oprette en saadan Fond samtidig med, at der blev givet Tilskud af Statskassen til Bestridelsen af Islands Fornødenheder. At Regeringen heller ikke har opfattet Forholdet paa denne Maade, fremgaaer klart af, hvad der af Minoriteten selv er anført i dens Notum af 24de Juni 1862, idet den sammesteds citerede Udtalelse af Rentekammeret fra 1839 viser, at Kammeret har formeenet, at Renterne burde komme til Afdrag paa Finantsernes Tilskud til Island. Den heromhandlede Fordring af Minoriteten støtter sig paa den Paastand, at det ikke har været nødvendigt at anvende i alt Fald alle Renterne til Islands Fornødenheder, men Bøisjet herfor er ikke ført, idet Mindretallet kun har fremdraget, hvad der fra Islands Side er ydet, uden at tage Hensyn til de Modfordringer, der kunde gøres fra Danmarks Side, og det kan ikke føres uden ved en detailleret Dpgjørelse af det hele finansielle Mellemværende mellem Island og Kongeriget, hvilken Dpgjørelse, som for bemærket, af samtlige Kommissionens Medlemmer er anseet for at være umulig.

Forjaavdt titnævnte Minoritet endvidere har gjort Fordring paa et betydeligt fast Annum som en Erstatning for den Island ved det i sin Tid bestaaende Handelsmonopol paaførte uforholdsmæssige Skattebyrde, skal man, uden iøvrigt at gaae nærmere ind paa den som Grundlag for Erstatningens Størrelse opstillede Beregning, hvori Udbyttet af Handelsmonopolet i Tidsrummet fra 1600 til 1854 anslaaes til 200,000 Rbd. aarlig, uden at der er taget Hensyn til, at Handelen allerede i Aaret 1786 blev frigiven for alle danske Undersaatter og derfor ikke efter dette

Tidspunkt kunde siges at være monopoliseret i egentlig Forstand, blot bemærke, at det ommeldte Monopol stemmede ganske med de i det 17de og 18de Aarhundrede i Storfstedelen af den civiliserede Verden herskende Grundsetninger; den paa Handelen lagte Afgift traadte kun i Stedet for Told, Afkeise og lignende Afgifter, for hvilke Island i det Væsentlige var rit. Da det erkjendtes, at Monopolet var til Skade for Landet, blev det som nys antydet, ophævet, og har nu i c. 80 Aar været ophævet, uden at Regeringen har forlangt nogen Afgift paalagt, der paa nogen Maade kunde holde Statskassen skadesløs for det lidte Tab, saa at der er al Grund til at antage, at Island i al den Tid har forvolbt Kongen en aarlig Udgift, istedetfor at det efter Overtagelsesvilkårene skulde skaffe ham en Indtægt. I dette Tidsrum har Riget gjentagne Gange været indvillet i Krig og store Ulykker ere styrtede ind over Landet, uden at Island er blevet opfordret til i den Anledning at yde noget extraordinært Bidrag, hvorimod Regeringen beredvillig er kommen Island til Hjælp, naar Ulykker have rammet det, ligesom det heller ikke siden Handelsens Frigivelse i Aaret 1786 iøvrigt har bidraget Noget til de almindelige Statsfornødenheder. Endelig maa det bemærkes, at de islandske Indbyggere i det Hele ere meget lavt beskattede, og at de foruden Toldfriheden nyde flere væsentlige Begunstigelser saasom Frihed for Stempelafgift, Frihed for Børnepagt og de dermed forbundne Naturalhjælper m. m.

De to andre i Kommissionen fremkomne Forslag gaae ud fra den Hovedbetragtning, at det ikke vilde medføre nogen praktisk Nytte at indlade sig paa en historisk Undersøgelse og Fremstilling af Forholdet mellem Island og de øvrige Statsdele til forskjellige Tider, idet man paa Grund af det Fællesskab, der har fundet Sted, savner Data til at komme til en blot nogenlunde klar Erkjendelse af det Hovedmoment, hvorpaa det her kommer an, nemlig det finansielle Mellemværende, og der, selv om man ved en saadan Undersøgelse maatte komme til Erkjendelse af, at Island i tidligere Tid har været bestyret efter Principer, som nu ansees for urigtige, ikke herpaa vil kunne støttes nogen Fordring paa Erstatning